

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Dmitri Berber, Vitali Berber, Victor Capsamun
(art. 287 alin. (3) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1645/2022

1-19109989-01-Ira-05122022)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 și declarat inadmisibil în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 5) CPP; Încetarea eronată a procesului penal în baza amnistiei, în locul pronunțării unei sentințe de condamnare și liberare de pedeapsă, nu justifică admiterea recursului, deoarece nu ar produce efecte practice, iar problema juridică invocată în recurs nu mai este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței.

18 septembrie 2025

Au judecat anterior cauza judecătorească

Prima instanță – Ludmila Caraianu

Instanța de apel – Serghei Gubenco, Grigori Colev, Ștefan Starciuc, Ruslan Petrov,

Ion Dănăilă, Galina Vavrin, Silvia Cecan, Denis Băbălău, Alexandru Spoială

Instanța de recurs - Petru Ursache, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda

Toma, Petru Moraru, Iurie Diaconu, Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Dmitri Berber, Vitali Berber și Victor Capsamun,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Dmitri Berber, Vitali Berber și Victor Capsamun s-au născut în anii 1985 și respectiv 1982, în raionul Ceadâr-Lunga. Ei au fost învinuiți, în temeiul art. 287 alin. (3) Cod penal, de huliganism agravat, săvârșit cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

2. Dmitri Berber a fost apărat de avocații Ruslan Dodica, Piotr Lambov și Vladimir Cimpoieș. Vitali Berber de avocații Nicolae Cortac, Ruslan Dodica Svetlana Bagrin și Victor Velev, iar Victor Capsamun de avocații Oleg Spînu și Sergiu Cernomoreț.

3. Cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga, din 24 iulie 2014, Dmitri Berber și Vitali Berber au fost găsiți vinovați de comiterea infracțiunii incriminate și condamnați la cinci ani și trei luni și respectiv șase ani și șase luni de închisoare. Victor Capsamun a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal. Instanța a admis în principiu acțiunea civilă a părților vătămate cu privire la încasarea prejudiciului moral de la Dmitri Berber și Vitali Berber. Acțiunea civilă înaintată către Victor Capsamun a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. Procurorul Stanislav Bereozov și partea vătămată Valentina Savina au declarat apel, solicitând condamnarea lui Victor Capsamun conform art. 287 alin. (3) Cod penal, iar avocații Victor Velev și Piotr Lambov au declarat apeluri în interesele inculpaților Vitali Berber și Dmitri Berber, solicitând achitarea acestora.

5. Instanța de apel a judecat cauza de trei ori. La 04 iulie 2016, Curtea de Apel Comrat i-a achitat pe Dmitri Berber și Vitali Berber pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceștia. Acțiunile civile ale părților vătămate privind prejudiciul moral au fost respinse. Prima decizie a Curții de Apel Comrat a fost contestată, iar [Curtea Supremă de Justiție](#), la 28 martie 2017, a casat hotărârea și a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

6. La 12 martie 2018, [Curtea de Apel Cahul](#) a examinat cauza, însă decizia sa a fost din nou casată integral prin hotărârea [Curții Supreme de Justiție](#) din 27 noiembrie 2018, cauza fiind retrimisă spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul.

7. La 22 martie 2019, Curtea de Apel Cahul a solicitat strămutarea judecării cauzei, motivând lipsa de judecători compatibili. La 22 iunie 2022, după [strămutarea](#) cauzei la Curtea de Apel Chișinău, instanța de apel [a admis](#) apelurile procurorului, părții vătămate și apărătorilor, a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre. Procesul penal inițiat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal împotriva inculpaților a fost încetat ca urmare a intervenirii amnistiei. Celelalte prevederi ale sentinței au fost menținute.

8. La 28 iulie 2022, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dmitri Berber, Vitali Berber și Victor Capsamun recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal să fie liberați de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea amnistiei.

9. Urmărirea penală a fost pornită la 04 septembrie 2012 și s-a finalizat la 30 septembrie 2013. Prima instanță a examinat cauza în perioada 31 octombrie 2013 – 24 iulie 2014. Instanța de apel a examinat cauza între 15 septembrie 2014 – 04 iulie 2016, 05 iunie 2014 – 12 martie 2018 și 02 aprilie 2019 – 22 iunie 2022. Curtea Supremă de Justiție a examinat cauza între 12 septembrie 2016 și 28 martie 2017; 14 august și 27 noiembrie 2018. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 05 decembrie 2022.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

10. Dmitri Berber, Vitali Berber și Victor Capsamun la 29 august 2012, aproximativ la ora 22:30, s-au deplasat împreună pe teritoriul unui liceu situat în apropierea casei cu nr. 18 pe str. Cotovsc din satul Tomai raionul Ceadâr-Lunga, având asupra lor rânghi metalice, cuțite și bâte. Din intenții huliganice, ei au folosit cuvinte necenzurate și au manifestat lipsă de respect față de societate. În același context s-au folosit de obiectele pe care le aveau asupra lor și au aplicat mai multe lovituri, lui Alexandr Savin, Serghei Savin, Evgheni Savin și Alexandr Pascal, cauzându-le vătămări corporale ușoare. Dmitri Berber l-a lovit pe Evgheni Savin cu o rangă metalică în regiunea capului, iar pe Alexandr Pascal, aflat la pământ, l-a lovit cu picioarele. Vitali Berber, a îmbrâncit-o la pământ pe Valentina Savin, după care a aplicat multiple lovituri lui Evgheni Savin și Serghei Savin care erau căzuți la pământ. Victor Capsamun, a aruncat un cuțit în direcția lui Evgheni Savin, lovindu-l în piept, fără a-i cauza vătămări corporale. Conflictul a fost oprit de Alexandr Savin, care a tras focuri de armă cu un pistol pe care îl deținea legal, rănindu-i pe Dmitri Berber și Vitali Berber. Acțiunile lui Dmitri Berber, Vitali Berber și Victor Capsamun au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

b. Sentința

11. Prin sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga, din 24 iulie 2014, Dmitri Berber și Vitali Berber au fost găsiți vinovați și condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, la cinci ani și trei luni și respectiv șase ani de închisoare. În temeiul art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată lui Vitali Berber s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău, din 14 aprilie 2011, stabilindu-se definitiv o pedeapsă de șase ani și șase luni de închisoare. Victor Capsamun a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta.

12. Instanța a reținut că vinovăția fraților Berber este confirmată prin declarațiile părților vătămate coroborate cu depozițiile martorilor oculari și cu rapoartele de expertiză medico-legală ce atestă leziunile traumatiche cauzate acestora, precum și prin procesele-verbale de cercetare la fața locului și confruntările dintre părți.

13. În ceea ce îl privește pe Victor Capsamun, instanța a constatat că declarațiile acuzatoare erau contradictorii, cuțitul pretins utilizat de acesta nu a fost găsit, nici o altă probă materială sau testimonială nu i-a confirmat implicarea. În aceste condiții, aplicând principiul prezumției de nevinovăție și regula in dubio pro reo, instanța a dispus achitarea acestuia.

14. În latura civilă, instanța a admis în principiu acțiunea părților vătămate privind încasarea prejudiciului moral de la Dmitri și Vitali Berber, iar acțiunea civilă înaintată împotriva lui Victor Capsamun a fost respinsă ca neîntemeiată.

c. Prima procedura de apel și dispunerea rejudecării cauzei

15. La 07 august 2014, procurorul în Procuratura Ceadâr-Lunga, Stanislav Bereozov, a depus apel și a solicitat casarea sentinței în partea achitării lui Victor Capsamun și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a acestuia în baza art. 287 alin. (3) Cod penal. Procurorul a cerut aplicarea unei pedepse de trei ani de închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de un an. În motivarea apelului, procurorul a susținut că instanța de fond nu a apreciat corespunzător probele prezentate, inclusiv declarațiile mai multor martori care au indicat prezența și implicarea lui Victor Capsamun în săvârșirea infracțiunii.

16. La 07 august 2014, partea vătămată Valentina Savina a depus apel, solicitând casarea parțială a sentinței și condamnarea lui Victor Capsamun conform art. 287 alin. (3) Cod penal, precum și admiterea integrală a acțiunii civile pentru prejudiciul moral. Apelanta susține că instanța a apreciat greșit probele administrate, ceea ce a condus la o soluție neîntemeiată de achitare.

17. La 07 august 2014, avocatul Victor Velev a declarat apel în interesul lui Vitali Berber, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare. Acesta a susținut că Vitali Berber a acționat în legitimă apărare, întrucât conflictul a fost declanșat de Alexandr Savin, care a tras focuri de armă asupra inculpaților.

Tot la aceeași dată, avocatul Piotr Lambov a declarat apel în interesul lui Dmitri Berber, solicitând, de asemenea, achitarea acestuia. Motivele apelului sunt similare cu cele invocate de avocatul Victor Velev, însă Piotr Lambov a subliniat că instanța nu a analizat corespunzător declarațiile martorului Andrei Topal și nu a luat în considerare rolul lui Alexandr Savin, care a cauzat leziuni inculpaților.

18. La 04 iulie 2016, Curtea de Apel Comrat a respins apelurile procurorului Stanislav Bereozov și părții vătămate Valentina Savina ca nefondate, dar a admis apelurile avocaților Victor Velev și Piotr Lambov dispunând achitarea lui Dmitri Berber și Vitalii Berber pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceștia. Acțiunile civile ale părților vătămate privind prejudiciul moral au fost respinse.

19. Instanța de apel a reținut că, în privința inculpatului Victor Capsamun, probele examinate nu confirmă prezența și implicarea lui în acțiunile de huliganism reținute în actul de acuzare, motiv pentru care soluția de achitare dispusă de prima instanță este legală și întemeiată.

20. Referitor la inculpații Dmitri și Vitali Berber, instanța a constatat că probele administrate conțin contradicții, iar declarațiile martorilor nu confirmă cu certitudine implicarea acestora. Obiectele ridicate la fața locului nu au fost atribuite în mod direct inculpaților, iar acțiunile lor nu pot fi calificate drept încălcări grave ale ordinii publice. Instanța a reținut că conflictul a fost declanșat de Alexandr Savin, care a tras focuri de armă, ceea ce exclude existența unei acțiuni deliberate de huliganism din partea fraților Berber. În aceste condiții, instanța a conchis că fapta nu a fost săvârșită de inculpați și a dispus achitarea lor.

21. La 28 martie 2017, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursurile declarate de către procurorul Dora Gheorghieva, partea vătămată Valentina Savina și avocatul acesteia Victor Mițăblîndă și partea vătămată Alexandr Pascal, a casat decizia și a dispus rejudecarea cauzei. Instanța de recurs a subliniat că instanța de apel nu a analizat în mod corespunzător probele și motivele invocate de procuror și partea vătămată, omițând să aprecieze în ansamblu declarațiile martorilor și părților vătămate. De asemenea, instanța de apel nu a motivat clar soluția adoptată, și a reținut două temeuri de achitare diferite, ceea ce contravine cerințelor de claritate și coerență ale motivării, constituind o eroare de drept procedural.

d. A doua procedură de apel și dispunerea rejudecării cauzei

22. La 12 martie 2018, [Curtea de Apel Cahul](#) a respins apelurile procurorului și avocaților inculpaților, a admis apelul părții vătămate Valentina Savin, casând parțial sentința și dispunând obligarea lui Dmitri Berber și Vitali Berber la plata unui prejudiciu moral de 2.500 de lei către Valentina Savin și 5.000 de lei către Alexandr Pascal. S-au respins acțiunile civile a părților vătămate Valentina Savin și Alexandr Pascal împotriva lui Victor Capsamun.

23. Instanța de apel a confirmat vinovăția lui Dmitri Berber și Vitali Berber pentru infracțiunea de huliganism agravat, reținând că probele administrate

(declarațiile părților vătămate Valentina Savin și Alexandr Pascal, coroborate cu depozițiile martorilor Alexandr Savin, Evgheni Savin, Serghei Savin, Tatiana Pascal, Dmitri Mihiu și Veaceslav Topal) demonstrează că inculpații, acționând împreună și înarmați cu obiecte metalice și din lemn, au participat la acțiuni violente care au tulburat grav ordinea publică. Vinovăția lor a fost confirmată suplimentar prin rapoartele de expertiză medico-legală care au atestat vătămările corporale suferite de persoanele implicate. Versiunile apărării potrivit cărora inculpații nu ar fi săvârșit faptele imputate sau că ar fi intervenit în sprijinul altor persoane au fost respinse ca nefondate, întrucât nu au fost confirmate de probele administrate.

24. De asemenea, a constatat că prima instanță a greșit atunci când a lăsat soluționarea prejudiciului moral în sarcina instanței civile, motiv pentru care a admis apelul părții vătămate Valentina Savin și a dispus obligarea inculpaților la plata despăgubirilor morale. Instanța a menținut soluția de achitare a lui Victor Capsamun, considerând că probele administrate nu confirmă implicarea acestuia în comiterea infracțiunii.

25. La 03 mai 2018, procurorul în Procuratura Cahul, Dumitru Calendari, a atacat decizia instanței de apel cu recurs, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a hotărârii și trimiterea cauzei la rejudecare, argumentând că probele administrate confirmă implicarea lui Victor Capsamun în actele de huliganism, iar achitarea acestuia contrazice declarațiile mai multor martori care au indicat că inculpatul a aruncat un cuțit în direcția lui Evgheni Savin.

26. La 25 mai 2018 și respectiv 30 mai 2018, avocatul Ruslan Dodica, în numele lui Dmitri Berber și Vitali Berber, și avocatul Svetlana Bagrin, în numele lui Vitali Berber, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 15) Cod de procedură penală. Ei au solicitat casarea hotărârii și rejudecarea cauzei, susținând că instanța de apel nu a analizat corespunzător circumstanțele cauzei și a pronunțat o soluție neîntemeiată.

27. La 27 noiembrie 2018, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursurile procurorului și avocaților inculpaților Dmitri Berber și Vitali Berber, a casat decizia și a dispus rejudecarea cauzei în instanța de apel. Instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a analizat corespunzător toate probele și motivele invocate, omițând aprecierea declarațiilor esențiale ale martorilor și ignorând unele contradicții din hotărârea instanței de fond. La fel, instanța nu a apreciat rolul inculpatului Victor Capsamun în raport cu ceilalți participanți. Curtea Supremă a reținut că o asemenea motivare insuficientă contravine cerințelor unui proces echitabil și că nu au fost respectate indicațiile sale anterioare, motiv pentru care a dispus rejudecarea cauzei

e. A treia procedură de apel

28. Inculpații Dmitri Berber și Vitali Berber nu s-au prezentat în fața instanțelor de fond și de apel, fiind anunțați în căutare după ce s-a constatat că se eschivează de la participarea la proces. Pe tot parcursul judecății, aceștia au fost reprezentați de avocații aleși Nicolae Cortac și Ruslan Dodica care au susținut pozițiile de apărare și au formulat cereri în interesul inculpaților. În cea de-a treia procedură de apel, avocații au depus cereri semnate de inculpații Berber, autentificate notarial în Federația Rusă, prin care aceștia solicitau încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Cererile nu conțin obiecții față de învinuirea adusă (f.d. 71-76 vol. VII).

29. Inculpatul Victor Capsamun a fost prezent în ședința instanței de apel și a fost audiat. În declarațiile sale, acesta a arătat că susține poziția exprimată anterior în fața instanței de fond, nu recunoaște comiterea infracțiunii reținute în sarcina sa, însă, în pofida poziției procesuale adoptate, a solicitat aplicarea actului de amnistie și încetarea procesului penal (f.d. 82 vol. VII). El a prezentat în acest sens și o cerere scrisă (f.d. 77 vol. VII).

30. Instanța a dat citire declarațiilor părților vătămate și ale martorilor administrate în instanța de fond, în condițiile în care aducerea lor silită nu a putut fi realizată, în pofida emiterii mai multor ordonanțe de aducere de către procuror (f.d. 31-65 vol. VII). Nu au fost formulate obiecții procedurale de către participanți cu privire la modul de administrare a acestor probe.

31. La 22 iunie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelurile procurorului, părții vătămate Valentina Savin și avocaților inculpaților, a casat parțial sentința în latura penală și a pronunțat o nouă hotărâre. Procesul penal inițiat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal împotriva inculpaților a fost încetat ca urmare a intervenirii amnistiei. Celelalte prevederi ale sentinței au fost menținute. Decizia motivată a fost pronunțată la 13 iulie 2022.

32. Instanța de apel a constatat că instanța de fond a apreciat corect acțiunile inculpaților Dmitri Berber și Vitali Berber ca întrunind elementele infracțiunii de huliganism agravat, însă a greșit achitându-l pe Victor Capsamun pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta. Instanța de apel a reținut că din ansamblul probator administrat reiese cu certitudine că și Victor Capsamun a participat la acțiunile violente, aruncând un cuțit spre una dintre victime, faptele sale întrunind elementele aceleiași infracțiuni de huliganism agravat.

33. Declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa au fost apreciate ca o strategie de apărare, neputând răsturna ansamblul probator care demonstra vinovăția. Instanța a subliniat că achitarea dispusă de prima instanță în privința lui Victor Capsamun a fost neîntemeiată, probele confirmând contrariul.

34. Instanța de apel a decis încetarea procesului penal pentru infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal. Ea a reținut că inculpații au solicitat aplicarea amnistiei în baza Legii nr. 243/2021, exprimând acordul scris. Infracțiunea a fost săvârșită anterior intrării în vigoare a aceste legi, iar legea

permite încetarea procesului penal în faza de judecată.

f. Recursul

35. La 28 iulie 2022, procurorul Alexandru Plîngău a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și rejudecarea cauzei de către instanța de apel. Acesta a susținut că instanța de apel a aplicat greșit legea, încetând procesul penal ca urmare a amnistiei fără a stabili vinovăția inculpaților. În opinia procurorului, Legea nr. 243/2021 prevede doar liberarea de pedeapsă, nu și exonerarea de răspundere penală, iar instanța trebuia să pronunțe o sentință de condamnare, aplicând art. 389 alin. (4) pct. 2) CPP și art. 107 Cod penal, cu liberarea inculpaților de executarea pedepsei. Totodată, procurorul a criticat lipsa menționării exprese în dispozitiv a legii aplicate, respectiv Legea nr. 243/2021, ceea ce contravine cerințelor de motivare și claritate a hotărârii judecătorești.

36. La 05 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. Instanța nu a primit vreo referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Partea relevantă a Codului penal, la data comiterii faptei infracționale și a pronunțării deciziei Curții de Apel, era următoarea:

„Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Articolul 287. Huliganismul

(1) Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită,

...

(3) Huliganismul agravat, adică acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani”.

38. Partea relevantă a Codului de procedură penală pertinentă, la data judecării apelurilor și depunerii recursului, era următoarea:

„Articolul 275. Circumstanțele care exclud urmărirea penală

Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

4) a intervenit ... sau amnistia;

Articolul 285. Încetarea urmăririi penale

(2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct.4)–9) ...

(7) Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate.

Articolul 332. Încetarea procesului penal în ședința de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

(5) În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Articolul 389. Sentința de condamnare

(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;

Articolul 391. Sentința de încetare a procesului penal

(1) Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

1) lipsește plîngerea părții vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat;

2) a intervenit decesul inculpatului;

3) persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală;

4) există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă;

5) există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei 17 de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal;

6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și

7) în cazurile prevăzute în art. 54-56 Cod penal.

39. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

11) ... aplicarea pedepsei a fost înlăturată de ... un act de amnistie....;

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

a. Standardele relevante

41. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

42. Prin recurs, procurorul solicită trimiterea cauzei la rejudecare. Cauza a fost deja trimisă anterior la rejudecare de către Curtea Supremă de Justiție. Conform art. 435 alin. (2) Cod de procedură penală, rejudecarea poate fi dispusă o singură dată. Art. 435 alin. (2) a fost dat într-o nouă redacție prin Legea nr. 246/2023, iar modificările au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. Legea 246/2023 nu face distincție între rejudecările dispuse până la 01 septembrie 2023 și cele dispuse după această dată. Scopul limitării numărului trimiterilor la rejudecare este de a reduce durata examinării cauzelor. Având în vedere scopul acestei norme, ar fi contrar spiritului acestei modificări dacă trimiterile la rejudecare dispuse până la 01 septembrie 2023 nu ar fi fost luate în calcul. Prin urmare, după ce a trimis o dată cauza la rejudecare, indiferent de data dispunerii rejudecării, Curtea Supremă de Justiție nu mai poate să trimită cauza la rejudecare (încheierea nr. [1ra-1750/2023](#), § 36).

43. Recursul procurorului se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023, care se referă la deficiențele în motivarea hotărîrii judecătorești. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul acestui temei de recurs în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 100). Acest temei include cinci situații distincte. Recurentul menționează că instanța a admis o eroare gravă de fapt atunci când a încetat procesul fără a stabili vinovăția inculpaților. Acest argument se referă la o eroare de drept. O eventuală eroare de drept ce ar viza amnistia poate fi invocată doar în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală. Prin urmare recursul va fi examinat prin

prisma art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală.

44. Curtea Supremă de Justiție a menționat anterior că amnistia nu înlătură caracterul penal al faptei, ci, la etapa urmăririi penale sau a judecării cauze, este o circumstanță care înlătură pedeapsa penală. Înlăturarea pedepsei penale poate avea loc doar în raport cu o persoană vinovată de comiterea unei infracțiuni. Prin urmare, constatarea vinovăției este una din condițiile indispensabile pentru aplicarea amnistiei și încetarea procesului penal (a se vedea decizia CSJ nr. [4-1re-51/2023](#), § 35).

45. În decizia nr. [1ra-366/2023](#) Curtea Supremă de Justiție a menționat următoarele:

„62...Amnistia poate produce trei efecte: înlăturarea răspunderii penale, înlăturarea pedepsei penale și reducerea sau comutarea pedepsei. Fiecare dintre aceste efecte se aplică în funcție de etapa procesului penal. Înlăturarea răspunderii se aplică în timpul urmăririi penale (conform art. 275 pct. 4 și art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală). Înlăturarea pedepsei se aplică în instanța de judecată, inclusiv în apel (conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală). Reducerea sau comutarea pedepsei se aplică după rămânerea definitivă a hotărârii și punerea ei în executare (art. 469 Cod de procedură penală). Aplicarea amnistiei este condiționată de acordul persoanei. Chiar dacă apărarea formulează o cerere în acest sens, unica soluție posibilă este emiterea unui sentințe de condamnare și de liberare de pedeapsă penală, după cum prevede art. 389 Cod de procedură penală. Prin urmare, instanța nu poate dispune încetarea procesului penal pe motivul aplicării actului de amnistie (decizia nr. [1ra-303/2024](#), §§ 36-42).

46. Deși instanța de apel nu a indicat expres în dispozitivul deciziei recurate vinovăția inculpaților, această omisiune nu este suficientă pentru casarea deciziei. Din motivarea instanței de apel rezultă că vinovăția inculpaților în comiterea huliganismului a fost constatată. Completul este de acord cu poziția procurorului, potrivit căreia, în faza judecării cauzei, amnistia nu poate duce la încetarea procesului penal, ci impune pronunțarea unei hotărâri de condamnare și liberare de pedeapsă. Practica Curții Supreme de Justiție în această materie a fost clarificată (a se vedea decizia nr. [4-1re-51/2023](#), [1ra-366/2023](#)).

47. Instanța de apel a analizat în fond acuzația de huliganism agravat și a constatat vinovăția tuturor inculpaților, inclusiv a lui Victor Capsamun, față de care instanța de fond pronunțase o soluție de achitare. Instanța de apel a motivat în mod clar în ce constau acțiunile acestuia, a examinat ansamblul probator administrat, a dat citire declarațiilor martorilor în condiții legale și a explicat de ce versiunea inculpatului este lipsită de credibilitate. În final, a reținut că acțiunile acestuia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism agravat, fapta fiind comisă împreună cu ceilalți inculpați. Situația este similară celei din cauza nr. [1ra-64/2024](#) unde completul Curții Supreme de Justiție a apreciat că

omisiunea unei referiri formale la art. 389 alin. (4) pct. 3) nu justifică anularea deciziei dacă vinovăția a fost constatată în motivare.

48. Completul notează că prezenta cauză se distinge de cauza [1ra-366/2023](#), în care Curtea Supremă de Justiție a dispus rejudecarea cauzei din motivul că instanța de apel nu a analizat în niciun mod vinovăția și nu a făcut trimitere la fapta săvârșită. În prezenta cauză, vinovăția a fost analizată, fiind exprimată o concluzie clară privind vinovăția inculpaților, indicând elementele care demonstrează participarea acestora la actele de huliganism.

49. Indiferent de hotărârea adoptată, inculpații oricum ar fi fost liberați de pedeapsa penală, iar încetarea procesului nu a afectat cu nimic dreptul de a solicita despăgubiri pentru fapta comisă. În asemenea circumstanțe, în această parte, recursul este inadmisibil, deoarece, chiar dacă ar fi admis, nu ar produce efecte practice, iar problema juridică invocată în recurs nu mai este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței (mutatis mutandis încheierea nr. [1ra-64/24](#), § 73, [1ra- 372/2023](#), § 18).

50. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Alexandru Plîngău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru